

Lakiosasto

24.6.2002

Työeläkelaitoksille

**TILINPÄÄTÖSTÄ JA TILIN TARKASTUSTA KOSKEVIA MUUTOKSIA LEL:IIN,
TAEL:IIN, MYEL:IIN JA MEL:IIN**

Työeläkekassan, Esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassan, Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ja Merimieseläkekassan tilinpäätöstä ja tilintarkastusta koskevat säädökset on siirretty perustuslain edellyttämällä tavalla lain tasolle. Työeläkekassan, Esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassan ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen osalta säännösten pääasiallinen sisältö on siirretty LEL:iin, TaEL:iin ja MYEL:iin eläkelaitosten ohjesäännöt sisältävistä asetuksista.

Mainittujen eläkelaitosten sijoitustoiminnan vaatimuksia on myös muutettu siten, että edellä mainituista laeista on poistettu säännökset, jotka edellyttävät sijoitustoiminnan suuntaamista eläkelaitoksen toimintapiirissä olevalla alalla.

Lakimuutokset on vahvistettu hallituksen esityksen HE 41/2002 mukaisesti ja ne tulevat voimaan 1.7.2002.

Vahvistetut lakitekstit (482-485/2002) ovat yleiskirjeen liitteinä. Lakitekstejä ja hallituksen esityksiä voi tilata sekä suomen- että ruotsinkielisenä Oy Edita Ab:sta, puhelin (09) 5660 566. Hallituksen esitykset löytyvät internetistä osoitteesta www.eduskunta.fi ja lakitekstit osoitteesta www.finlex.fi

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Markku Sirviö

N:o 482

L a k i

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 2 c §:n 2 momentti ja 11 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1043/1999, sekä lisätään 2 c §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 5 momentti, 9 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 750/1974, 1294/1996 ja 1264/1999, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, sekä lakiin uusi 11 e—11 j § seuraavasti:

2 c §

Hallituksen tehtävänä on huolehtia työeläkekassan hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä työeläkekassan toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riittävästä riskienhallintajärjestelmästä.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

9 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään perusteista, jotka koskevat edellä 1 momentissa tarkoitettua työeläkekassan ja

muiden lainkohdassa tarkoitettujen eläkeläisten mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten välistä kustannustenjakoa.

11 §

Työeläkekassan sijoitustoiminnan on oltava itsenäistä ja sitä varten on oltava riittävä henkilöstö toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen. Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta.

Työeläkekassan on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 §:n 1 momentissa säädetään. Sijoitussuunnitel-

HE 41/2002
TaVM 6/2002
EV 54/2002

masta on käytävä ilmi, missä määrin työeläkekassa ostaa varainhoitopalveluja, aputoimintoja tai niihin rinnastettavia muita palveluja.

Työeläkekassan on katettava 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu vastuovelka sekä muut vastuovelkaan rinnastettavat erät noudattaen soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n 2 momenttia, 3 momentin 3 ja 7 kohtaa, 4—7 momenttia sekä 9 momenttia. Tarkemmat säännökset vastuuelkaan rinnastettavista eristä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Työeläkekassan varoja ei saa käyttää sen toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen. Työeläkekassa ei saa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa hankkia osakeyhtiölain (734/1978) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua määräämisvaltaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoitavassa yhteisössä, jollei yhteisön toimintaa voida pitää työeläkevakuutusliikkeeseen liittyvänä ja tämän kannalta tarkoituksenmukaisena tai jollei kysymyksessä ole asunto- tai kiinteistöyhteisö.

Työeläkekassa ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa rahastoyhtiötä lukuun ottamatta.

Edellä 4 ja 5 momentissa tarkoitettuun omistukseen lasketaan myös sellaiset osakkeet ja niiden tuottama äänimäärä, jotka eläkekassa voi optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla merkitä.

Mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 25 §:ssä säädetään lainan tai vakuuden antamisesta, noudatetaan soveltuvin osin työeläkekassan lainan tai vakuuden antamisessa.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa määräykset 1 momentissa tarkoitettua sijoitustoiminnan itsenäisyydestä, 2 momentissa tarkoitettua sijoitussuunnitelmasta sekä sijoitustoimintaa täydentävien varojenhoitopalvelujen, sijoitustoiminnan asiantuntijapalvelujen, aputoimintojen ja näihin rinnastettavien palvelujen käytöstä.

11 e §

Työeläkekassan kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä tai 11 j §:ssä tarkoitettua sosiaali- ja terveysministeriön asetukselta tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, työeläkekassan tilinpäätökseen sovelletaan myös soveltuvin osin vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c, 4 ja 4 a §:ää, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa sekä 2 momenttia, 4 c §:ää, 4 e §:n 1, 2 ja 4 momenttia ja 10 §:n 1 momenttia.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 3 luvun 1 §:n 3—5 momenttia, 2 §:n 2 momenttia sekä 6, 9, 11 ja 13 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 3—5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4 §:ää, 12 §:n 2 momenttia sekä 13, 16, 17 ja 20 §:ää sekä 7 lukua ei sovelleta työeläkekassan tilinpäätöksen laatimiseen.

Työeläkekassa on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen noudattaen soveltuvin osin, mitä säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c, 4 ja 4 a §:ssä, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 2 momentissa, 4 c §:ssä, 4 e §:n 1, 2 ja 4 momentissa sekä 11 a ja 11 b §:ssä.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 5 §:n 1 momenttia ja 7 §:n 6 momenttia ei sovelleta työeläkekassan konsernitilinpäätöksen laatimiseen.

Työeläkekassan tilikautena on kalenterivuosi. Tilinpäätös on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Tilinpäätös on viimeistään tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä annettava tilintarkastajille, joiden tulee seuraavan huhtikuun 15 päivään mennessä antaa hallitukselle tilintarkastuskertomuksensa.

Tilinpäätöstä varmentamaan on laadittava tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

11 f §

Työeläkekassan tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetään. Tässä laissa hyväksy-

tyllä tilintarkastajalla tarkoitetaan tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä.

Työeläkekassan kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä hallintoa tarkastamaan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päätyttyä pidettävässä työeläkekassan valtuuskunnan varsinaisessa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

Yksi tilintarkastaja on nimettävä valvontatilintarkastajana huolehtimaan työeläkekassan kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja.

Tilintarkastajalta ja varatilintarkastajalta sekä valvontatilintarkastajalta ja tämän sijaiselta on ennen valintaa saatava päivätty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa ohjeita työeläkekassan tilintarkastuksen suorittamisesta.

11 g §

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoituksesta määrättävä työeläkekassalle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos hyväksyttyä tilintarkastajaa ei ole valittu tämän luvun tai tilintarkastuslain mukaisesti tai tilintarkastajalla ei ole tilintarkastuslain 10 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta tai milloin tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 23 ja 24 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton.

Ilmoituksen saa edellä tarkoitetuissa tapauksissa tehdä kuka tahansa. Työeläkekassan hallitus on velvollinen tekemään ilmoituksen, jollei valtuuskunta viivytyksettä valitse kelpoisuusehdot täyttävää tilintarkastajaa.

Ennen kuin tässä pykälässä mainittu määräys annetaan, on työeläkekassan hallitusta kuultava. Määräys on voimassa siihen asti, kun työeläkekassalle on säädetyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja Vakuutusvalvontaviraston määräämän tilintarkastajan tilalle.

11 h §

Työeläkekassan tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle työeläkekassaa koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan työeläkekassan toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan työeläkekassan toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutukseen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Työeläkekassan tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan Vakuutusvalvontavirastolle 1 momentissa mainituista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä yhteisössä, jossa työeläkekassalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

11 i §

Työeläkekassan tulee vuosittain kahden viikon kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta toimittaa Vakuutusvalvontavirastolle jäljennös tilinpäätöksestä ja tilintarkastajien lausunnoista sekä kertomus toiminnastaan ja tilastaan. Kertomus on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistaman kaavan mukaisella lomakkeella.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus määräämässään kohtuullisessa ajassa saada muutakin kirjallista selvitystä työeläkekassan toiminnasta, ja Vakuutusvalvontavirasto voi muullakin tavalla tarkastaa työeläkekassan toimintaa. Sama oikeus on eläketurvakeskuksella eläkkeiden ja muiden etuuksien sekä työsuhte- ja muiden eläketurvan perusteena olevien tietojen osalta.

11 j §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat säännökset työeläkekassan ja sen

konsernin tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutus toiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset työeläkekassan ja sen konsernin tilinpäätöksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevien säännösten, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitetun asetuksen sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta työeläkekassaan.

Työeläkekassan tuloslaskelma ja tase on laadittava 1 momentissa tarkoitettuja kaavoja yksityiskohtaisempina, jos se on tarpeen tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaneiden tekijöiden tai tase-erien selventämiseksi tai jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi työeläkekassan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu asetus, määräys, ohje, lupa tai lausunto on kirjanpitolain tai kirjanpitoasetuksen yleisen soveltamisen

kannalta merkittävä, ministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen asetuksen, määräyksen, ohjeen, luvan tai lausunnon antamista pyydyttävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määräajaksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 11 e §:n 4 ja 6 momentista ja vakuutusyhtiölain 10 luvun 11 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista, toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä konsernituloslaskelman ja -taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista ja liitetiedoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2002.

Tällä lailla kumotaan 7 päivänä marraskuuta 1975 annetun työeläkekassan ohjesäännön sisältävän asetuksen (846/1975) 17—20 §, sellaisina kuin ne ovat, 17—19 § asetuksessa 947/1995 ja 20 § asetuksessa 255/1999.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Eva Biaudet*

N:o 483

L a k i**taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä heinäkuuta 1985 annetun taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (662/1985) 2 b §:n 2 momentti ja 9 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1044/1999, sekä
lisätään 2 b §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 5 momentti, 7 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 981/1993, 392/1995 ja 1056/1997, uusi 5 momentti ja lakiin uusi 9 e—9 j § seuraavasti:

2 b §

Hallituksen tehtävänä on huolehtia eläkekassan hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä eläkekassan toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riittävästä riskienhallintajärjestelmästä.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

7 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään perusteista, jotka koskevat 4 momentissa tarkoitettua eläkekassan ja muiden lainkohdassa tarkoitettujen eläkelakien mukaista toimintaa harjoittavien eläkelaitosten välistä kustannustenjakoa.

9 §

Eläkekassan sijoitustoiminnan on oltava

itsenäistä ja sitä varten on oltava riittävä henkilöstö toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen. Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta.

Eläkekassan on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 28 §:n 1 momentissa säädetään. Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin eläkekassa ostaa varainhoitopalveluja, aputoimintoja tai niihin rinnastettavia muita palveluja.

Eläkekassan on katettava 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu vastuuelka sekä muut vastuuelkaan rinnastettavat erät noudattaen soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n 2 momenttia, 3 momentin 3 ja 7 kohtaa, 4—7 momenttia sekä 9 momenttia. Tarkemmat säännökset vastuuelkaan rinnastettavista eristä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Eläkekassan varoja ei saa käyttää sen toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen. Eläkekassa ei saa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa hankkia osakeyhtiölain (734/1978) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua määräämisvaltaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoittavassa yhteisössä, jollei yhteisön toimintaa voida pitää työeläkevakuutusliikkeeseen liittyvänä ja tämän kannalta tarkoituksenmukaisena tai jollei kysymyksessä ole asunto- tai kiinteistöyhteisö.

Eläkekassa ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa rahastoyhtiötä lukuun ottamatta.

Edellä 4 ja 5 momentissa tarkoitettuun omistukseen lasketaan myös sellaiset osakkeet ja niiden tuottama äänimäärä, jotka eläkekassa voi optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla merkitä.

Mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 25 §:ssä säädetään lainan tai vakuuden antamisesta, noudatetaan soveltuvin osin eläkekassan lainan tai vakuuden antamisessa.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa määräykset 1 momentissa tarkoitettua sijoitustoiminnan itsenäisyydestä, 2 momentissa tarkoitettua sijoitussuunnitelmasta sekä sijoitustoimintaa täydentävien varojenhoitopalvelujen, sijoitustoiminnan asiantuntijapalvelujen, aputoimintojen ja näihin rinnastettavien palvelujen käytöstä.

9 e §

Eläkekassan kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä tai 9 j §:ssä tarkoitettua sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksesta tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, eläkekassan tilinpäätökseen sovelletaan myös

soveltuvin osin vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c, 4 ja 4 a §:ää, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa sekä 2 momenttia, 4 c §:ää, 4 e §:n 1, 2 ja 4 momenttia ja 10 §:n 1 momenttia.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 3 luvun 1 §:n 3—5 momenttia, 2 §:n 2 momenttia sekä 6, 9, 11 ja 13 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 3—5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4 §:ää, 12 §:n 2 momenttia sekä 13, 16, 17 ja 20 §:ää sekä 7 lukua ei sovelleta työeläkekassan tilinpäätöksen laatimiseen.

Eläkekassa on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen noudattaen soveltuvin osin, mitä säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c, 4 ja 4 a §:ssä, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 2 momentissa, 4 c §:ssä, 4 e §:n 1, 2 ja 4 momentissa sekä 11 a ja 11 b §:ssä.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 5 §:n 1 momenttia ja 7 §:n 6 momenttia ei sovelleta eläkekassan konsernitilinpäätöksen laatimiseen.

Eläkekassan tilikautena on kalenterivuosi. Tilinpäätös on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Tilinpäätös on viimeistään tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä annettava tilintarkastajille, joiden tulee seuraavan huhtikuun 15 päivään mennessä antaa hallitukselle tilintarkastuskertomuksensa.

Tilinpäätöstä varmentamaan on laadittava tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

9 f §

Eläkekassan tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetään. Tässä laissa hyväksytyllä tilintarkastajalla tarkoitetaan tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä.

Eläkekassan kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä hallintoa tarkastamaan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päätyttyä pidettävässä eläkekassan valtuuskunnan varsinaises-

sa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

Yksi tilintarkastaja on nimettävä valvontatilintarkastajana huolehtimaan eläkekassan kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja.

Tilintarkastajalta ja varatilintarkastajalta sekä valvontatilintarkastajalta ja tämän sijaiselta on ennen valintaa saatava päivätty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa ohjeita eläkekassan tilintarkastuksen suorittamisesta.

9 g §

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoituksesta määrättävä eläkekassalle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos hyväksyttyä tilintarkastajaa ei ole valittu tämän luvun tai tilintarkastuslain mukaisesti tai tilintarkastajalla ei ole tilintarkastuslain 10 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta, tai milloin tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 23 ja 24 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton.

Ilmoituksen saa edellä tarkoitetuissa tapauksissa tehdä kuka tahansa. Eläkekassan hallitus on velvollinen tekemään ilmoituksen, jollei valtuuskunta viivytyksettä valitse kelpoisuusehdot täyttävää tilintarkastajaa.

Ennen kuin tässä pykälässä mainittu määräys annetaan, on eläkekassan hallitusta kuultava. Määräys on voimassa siihen asti, kun eläkekassalle on säädettyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja Vakuutusvalvontaviraston määräämän tilintarkastajan tilalle.

9 h §

Eläkekassan tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle työeläkekassaa koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

- 1) olennaisesti rikkovan eläkekassan toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;
- 2) vaarantavan eläkekassan toiminnan jatkumisen; tai
- 3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa

muistutukseen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Eläkekassan tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan Vakuutusvalvontavirastolle 1 momentissa mainituista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä yhteisössä, jossa eläkekassalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

9 i §

Eläkekassan tulee vuosittain kahden viikon kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta toimittaa Vakuutusvalvontavirastolle jäljennös tilinpäätöksestä ja tilintarkastajien lausunnosta sekä kertomus toiminnastaan ja tilastaan. Kertomus on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistaman kaavan mukaisella lomakkeella.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ja Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus määräämässään kohtuullisessa ajassa saada muutakin kirjallista selvitystä eläkekassan toiminnasta, ja Vakuutusvalvontavirasto voi muullakin tavalla tarkastaa eläkekassan toimintaa. Sama oikeus on eläketurvakeskuksella eläkkeiden ja muiden etuuksien sekä työsuhte- ja muiden eläketurvan perusteena olevien tietojen osalta.

9 j §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat säännökset eläkekassan ja sen konsernin tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista, taseerittelyistä ja liitetietojen erittelystä sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutus-toiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemat määräykset eläkekassan ja sen konsernin tilinpäätöksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevien säännösten, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitettun

asetuksen sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta eläkekassaan.

Eläkekassan tuloslaskelma ja tase on laadittava I momentissa tarkoitettuja kaavoja yksityiskohtaisempina, jos se on tarpeen tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaneiden tekijöiden tai tase-erien selventämiseksi tai jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi eläkekassan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu asetus, määräys, ohje, lupa tai lausunto on kirjanpitolain tai kirjanpitoasetuksen yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, ministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen asetuksen, määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä

syystä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 9 e §:n 4 ja 6 momentista ja vakuutusyhtiölain 10 luvun 11 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista, toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä konsernituloslaskelman ja -taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista ja liitetiedoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2002.

Tällä lailla kumotaan esiintyvien taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmien eläkekassan ohjesäännöstä 13 päivänä syyskuuta 1985 annetun asetuksen (762/1985) 17—20 §, sellaisina kuin ne ovat 17—19 § asetuksessa 948/1995 ja 20 § asetuksessa 254/1999.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Eva Biaudet*

N:o 484

Laki**maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) 16 c §:n 2 momentti ja 17 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1045/1999, sekä *lisätään* 16 c §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 ja 6 momentti, jolloin muutettu 2 momentti ja nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, sekä lakiin uusi 17 b—17 g § seuraavasti:

16 c §

Hallitus huolehtii eläkelaitoksen hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riittävästä riskienhallintajärjestelmästä.

Hallitus voi asettaa 16 §:n 1 ja 2 momentissa mainittujen lakien toimeenpanoon kuuluvien asioiden ja sijoitusasioiden käsittelyä varten jaostoja. Hallituksella on oikeus siirtää edellä tarkoitetut asiat tai osa niistä jaoston, toimitusjohtajan tai muun toimihenkilön ratkaistavaksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

17 §

Eläkelaitoksen sijoitustoiminnan on oltava

itsenäistä ja sitä varten on oltava riittävä henkilöstö toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen. Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta.

Eläkelaitoksen hallituksen on laadittava sijoitussuunnitelma noudattaen soveltuvin osin, mitä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 28 §:n 1 momentissa säädetään. Sijoitussuunnitelmasta on käytävä ilmi, missä määrin eläkelaitos ostaa varainhoitopalveluja, sijoitustoiminnan asiantuntijapalveluja, aputoimintoja tai niihin rinnastettavia muita palveluja.

Eläkelaitoksen on katettava 10 §:n 4 momentissa tarkoitettu vastuovelka sekä muut vastuuelkaan rinnastettavat erät noudattaen soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 3 §:n 2 momenttia, 3 momentin 2, 3 ja 7 kohtaa, 4—7 momenttia sekä 9 momenttia. Tarkemmat säännökset

HE 41/2002
 TaVM 6/2002
 EV 54/2002

2 420301/76

vastuuvelkaan rinnastettavista eristä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Eläkelaitoksen varoja ei saa käyttää sen toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen. Eläkelaitos ei saa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa hankkia osakeyhtiölain (734/1978) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua määräämisvaltaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoitavassa yhteisössä, jollei yhteisön toimintaa voida pitää eläkelaitoksen toimintaan liittyvänä ja tämän kannalta tarkoituksenmukaisena tai jollei kysymyksessä ole asunto- tai kiinteistöyhteisö.

Eläkelaitos ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa rahastoyhtiötä lukuun ottamatta.

Edellä 4 ja 5 momentissa tarkoitettuun omistukseen lasketaan myös sellaiset osakkeet ja niiden tuottama äänimäärä, jotka eläkelaitos voi optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla merkitä.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa määräykset 1 momentissa tarkoitettua sijoitustoiminnan itsenäisyydestä, 2 momentissa tarkoitettua sijoitussuunnitelmasta sekä sijoitustoimintaa täydentävien varojenhoitopalvelujen, sijoitustoiminnan asiantuntijapalvelujen, aputoimintojen ja näihin rinnastettavien palvelujen käytöstä.

17 b §

Eläkelaitoksen kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia (1336/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevista säännöksistä tai 17 g §:ssä tarkoitettua sosiaali- ja terveysministeriön asetukselta tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, eläkelaitoksen tilinpäätökseen sovelletaan myös soveltuvin osin vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c, 4 ja 4 a §:ää, 4 b §:n 1 momentin

1 ja 3 kohtaa sekä 2 momenttia, 4 c §:ää, 4 e §:n 1, 2 ja 4 momenttia ja 10 §:n 1 momenttia.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 3 luvun 1 §:n 3—5 momenttia, 2 §:n 2 momenttia sekä 6, 9, 11 ja 13 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 3—5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4 §:ää, 12 §:n 2 momenttia sekä 13, 16, 17 ja 20 §:ää sekä 7 lukua ei sovelleta eläkelaitoksen tilinpäätöksen laatimiseen.

Eläkelaitos on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätöksensä konsernitilinpäätöksen noudattaen soveltuvin osin, mitä säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c, 4 ja 4 a §:ssä, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 2 momentissa, 4 c §:ssä, 4 e §:n 1, 2 ja 4 momentissa sekä 11 a ja 11 b §:ssä.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 5 §:n 1 momenttia ja 7 §:n 6 momenttia ei sovelleta eläkelaitoksen konsernitilinpäätöksen laatimiseen.

Eläkelaitoksen tilikautena on kalenterivuosi. Tilinpäätös on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Tilinpäätös on viimeistään tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä annettava tilintarkastajille, joiden tulee seuraavan huhtikuun 15 päivään mennessä antaa hallitukselle tilintarkastuskertomuksensa.

Tilinpäätöstä varmentamaan on laadittava tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

17 c §

Eläkelaitoksen tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä laissa ja tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetään. Tässä laissa hyväksytyllä tilintarkastajalla tarkoitetaan tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä.

Eläkelaitoksen kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä hallintoa tarkastamaan valtuuskunnan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava Keskuskaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päätyttyä pidettävässä eläkelaitoksen valtuuskunnan varsinaisessa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

Valtuuskunnan on nimettävä yksi tilintarkastaja valvontatilintarkastajana huolehtimaan eläkelaitoksen kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja.

Tilintarkastajalta ja varatilintarkastajalta sekä valvontatilintarkastajalta ja tämän sijaiselta on ennen valintaa saatava päiväty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa ohjeita eläkelaitoksen tilintarkastuksen suorittamisesta.

17 d §

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoituksesta määrättävä eläkelaitokselle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos hyväksytyä tilintarkastajaa ei ole valittu tämän lain tai tilintarkastuslain mukaisesti tai tilintarkastajalla ei ole tilintarkastuslain 10 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta tai milloin tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 23 ja 24 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton.

Ilmoituksen saa edellä tarkoitetuissa tapauksissa tehdä kuka tahansa. Eläkelaitoksen hallitus on velvollinen tekemään ilmoituksen, jollei valtuuskunta viivytyksettä valitse kelpoisuusehdot täyttävää tilintarkastajaa.

Ennen kuin tässä pykälässä mainittu määräys annetaan, on eläkelaitoksen hallitusta kuultava. Määräys on voimassa siihen asti, kun eläkelaitokselle on säädettyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja Vakuutusvalvontaviraston määräämän tilintarkastajan tilalle.

17 e §

Eläkelaitoksen tilintarkastajan on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle eläkelaitosta koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

- 1) olennaisesti rikkovan eläkelaitoksen toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;
- 2) vaarantavan eläkelaitoksen toiminnan jatkumisen; tai
- 3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa

muistutukseen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Eläkelaitoksen tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan Vakuutusvalvontavirastolle 1 momentissa mainituista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä yhteisössä, jossa eläkelaitoksella on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

17 f §

Eläkelaitoksen tulee vuosittain kahden viikon kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta toimittaa jäljennös tilinpäätöksestä ja tilintarkastajien lausunnosta Vakuutusvalvontavirastolle sekä kertomus toiminnastaan ja tilastaan:

- 1) maatalousyrittäjien eläkelain alaisen muun toimintansa kuin ryhmähenkivakuutuksen osalta eläketurvakeskukselle;
- 2) maatalousyrittäjien luopumisetuuksia koskevien lakien alaisen toimintansa osalta maa- ja metsätalousministeriölle; sekä
- 3) koko toimintansa osalta Vakuutusvalvontavirastolle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kertomus on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistaman kaavan mukaisella lomakkeella.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä, Vakuutusvalvontavirastolla sekä valtiovarainministeriöllä on oikeus määräämässään kohtuullisessa ajassa saada muutakin kirjallista selvitystä eläkelaitoksen toiminnasta, ja ne voivat muullakin tavalla tarkastaa eläkelaitoksen toimintaa. Sama oikeus on eläketurvakeskuksella 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen eläkkeiden ja muiden etuuksien sekä niiden perusteena olevien tietojen osalta sekä maa- ja metsätalousministeriöllä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettun toiminnan osalta.

17 g §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan vakuutustoiminnan erityishuonteesta johtuvat säännökset eläkelaitoksen ja sen konsernin tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista,

tase-erittelyistä sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutus toiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemmat määräykset eläkelaitoksen ja sen konsernin tilinpäätöksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevien säännösten, sosiaali- ja terveysministeriön I momentissa tarkoitetun asetuksen sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta eläkelaitokseen.

Eläkelaitoksen tuloslaskelma ja tase on laadittava I momentissa tarkoitettuja kaavoja yksityiskohtaisempina, jos se on tarpeen tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaneiden tekijöiden tai tase-erien selventämiseksi tai, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi eläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu asetus, määräys, ohje, lupa tai lausunto on kirjanpitolain tai kirjanpitoasetuksen yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, ministeriön tai Vakuu-

tusvalvontaviraston on ennen asetuksen, määräyksen, ohjeen, lausunnon tai luvan antamista pyydetävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 17 b §:n 4 ja 6 momentista ja vakuutusyhtiölain 10 luvun 11 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista, toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä konsernituloslaskelman ja -taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista ja liitetiedoista.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2002.

Tällä lailla kumotaan maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännön sisältävän 25 päivänä heinäkuuta 1969 annetun asetuksen (501/1969) 17—20 §, sellaisina kuin ne ovat, 17—19 § asetuksessa 949/1995 ja 20 § asetuksessa 1120/1999.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Eva Biaudet*

N:o 485

L a k i**merimieseläkelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/1956) 3 a §:n 5 momentti ja 55 §,
 sellaisina kuin ne ovat 3 a §:n 5 momentti laissa 1346/1990 ja 55 § osaksi laissa 100/1999,
muutetaan 3 a §:n 4 momentti, 37, 51, 54 ja 56 § ja 57 §:n 1 momentti,
 sellaisina kuin ne ovat 3 a §:n 4 momentti mainitussa laissa 1346/1990, 37 ja 56 § sekä 57 §:n
 1 momentti laissa 1046/1999, 51 § laissa 1253/1995 ja 54 § mainitussa laissa 100/1999, sekä
lisätään lakiin uusi 51 a, 51 b ja 54 a § seuraavasti:

3 a §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään perusteista, jotka koskevat edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen työntekijäin eläkelain vähimmäisturvaa vastaavan, tämän lain mukaisen eläkkeen osan laskemista sekä 2 ja 3 momentissa tarkoitettua eläkekassan ja muiden lainkohdassa tarkoitettujen eläkeläisten mukaista toimintaa harjoittavien eläkeläisten välistä kustannustenjakoa.

37 §

Hallituksen tehtävänä on:

- 1) huolehtia eläkekassan hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä;
- 2) ratkaista eläkeasiat;
- 3) antaa lausuntoja ja tehdä esityksiä merenkulkijoiden eläketurvaa ja sen kehittämistä koskevissa asioissa;
- 4) huolehtia, että eläkekassan kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti

järjestetty ja että eläkekassalla on toimintansa laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät;

5) hyväksyä eläkekassan sijoitussuunnitelma;

6) päättää eläkekassan varojen sijoittamisesta;

7) nimittää eläkekassan toimitusjohtaja sekä muut johtavat toimihenkilöt sekä päättää heidän palkkauksestaan ja muista näihin toimiin liittyvistä asioista;

8) laatia vuosittain eläkekassan tilinpäätös, joka käsittää myös toimintakertomuksen;

9) kantaa ja vastata eläkekassan puolesta; sekä

10) hoitaa eläkekassan ne asiat, jotka eivät kuulu valtuuskunnan hoidettaviksi.

Hallituksella on oikeus antaa 1 momentin 2, 6, 9 ja 10 kohdassa mainitut asiat tai osa niistä jaostonsa, jäsenensä taikka eläkekassan toimihenkilön ratkaistavaksi.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

51 §

Eläkekassan tilintarkastuksesta on voimassa, mitä tässä luvussa ja tilintarkastuslaissa (936/1994) säädetään. Tässä laissa hyväksytyllä tilintarkastajalla tarkoitetaan tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä.

Eläkekassan kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä hallintoa tarkastamaan on tilikaudeksi kerrallaan valittava vähintään kaksi hyväksyttyä tilintarkastajaa ja heille vastaavat kelpoisuusehdot täyttävät varatilintarkastajat. Vähintään yhden tilintarkastajan ja varatilintarkastajan on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja. Tilintarkastajan tehtävä päättyy tilikauden päätyttyä pidettävässä eläkekassan valtuuskunnan varsinaisessa kokouksessa tai milloin uusi tilintarkastaja on valittu tämän tilalle.

Yksi tilintarkastaja on nimettävä valvontatilintarkastajana huolehtimaan eläkekassan kirjanpidon ja hallinnon tehokkaasta valvonnasta tilikauden aikana. Lisäksi on nimettävä yksi tilintarkastaja tai varatilintarkastaja valvontatilintarkastajan sijaiseksi. Valvontatilintarkastajan ja tämän sijaisen on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja.

Tilintarkastajalta ja varatilintarkastajalta sekä valvontatilintarkastajalta ja tämän sijaiselta on ennen valintaa saatava päivätty ja allekirjoitettu suostumus tehtävään.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa ohjeita eläkekassan tilintarkastuksen suorittamisesta.

51 a §

Vakuutusvalvontaviraston on ilmoituksesta määrättävä eläkekassalle kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos hyväksyttyä tilintarkastajaa ei ole valittu tämän luvun tai tilintarkastuslain mukaisesti tai tilintarkastajalla ei ole tilintarkastuslain 10 §:ssä tarkoitettua kelpoisuutta tai milloin tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 23 ja 24 §:ssä tarkoitettulla tavalla riippumaton.

Ilmoituksen saa edellä tarkoitetuissa tapauksissa tehdä kuka tahansa. Eläkekassan hallitus on velvollinen tekemään ilmoituksen,

jollei valtuuskunta viivytyksettä valitse kelpoisuusehdot täyttävää tilintarkastajaa.

Ennen kuin tässä pykälässä mainittu määräys annetaan, on eläkekassan hallitusta kuultava. Määräys on voimassa siihen asti, kun eläkekassalle on säädettyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja Vakuutusvalvontaviraston määräämän tilintarkastajan tilalle.

51 b §

Eläkekassan tilintarkastajan on viivymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle eläkekassaa koskevista seikoista ja päätöksistä, jotka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan ja joiden voidaan katsoa:

1) olennaisesti rikkovan eläkekassan toiminnan harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä;

2) vaarantavan eläkekassan toiminnan jatkumisen; tai

3) johtavan tilintarkastuskertomuksessa muistutukseen tai tilinpäätöksen vahvistamista koskevan kielteisen lausunnon esittämiseen.

Eläkekassan tilintarkastaja on myös velvollinen ilmoittamaan Vakuutusvalvontavirastolle 1 momentissa mainituista seikoista ja päätöksistä, jotka hän saa tietoonsa suorittaessaan tehtävänsä yhteisössä, jossa eläkekassalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Vilpittömässä mielessä toimineelle tilintarkastajalle ei aiheudu vastuuta tämän pykälän mukaisista toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

54 §

Eläkekassan kirjanpidossa ja tilinpäätöksen sekä konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava kirjanpitolakia, jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, sekä kirjanpitoasetusta (1339/1997), jollei tämän luvun säännöksistä taikka 54 a §:ssä tarkoitettusta sosiaali- ja terveysministeriön asetuksesta tai Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä muuta johdu.

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään, eläkekassan tilinpäätöksen sovelletaan myös soveltuvin osin vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 1 c, 4 ja 4 a §:ää, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa sekä 2

momenttia, 4 c §:ää, 4 e §:n 1, 2 ja 4 momenttia ja 10 §:n 1 momenttia.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia, 3 luvun 1 §:n 3—5 momenttia, 2 §:n 2 momenttia sekä 6, 9, 11 ja 13 §:ää, 4 luvun 1, 3 ja 4 §:ää, 5 §:n 3—5 momenttia ja 7 §:ää, 5 luvun 2 §:ää, 3 §:n 2 momenttia, 4 §:ää, 12 §:n 2 momenttia sekä 13, 16, 17 ja 20 §:ää ja 7 lukua ei sovelleta eläkekassan tilinpäätöksen laatimiseen.

Eläkekassa on velvollinen laatimaan ja sisällyttämään tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöksen noudattaen soveltuvin osin, mitä säädetään vakuutusyhtiölain 10 luvun 1 c, 4 ja 4 a §:ssä, 4 b §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 2 momentissa, 4 c §:ssä, 4 e §:n 1, 2 ja 4 momentissa sekä 11 a ja 11 b §:ssä.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 §:ää, 2 §:n 2 momenttia, 5 §:n 1 momenttia ja 7 §:n 6 momenttia ei sovelleta eläkekassan konsernitilinpäätöksen laatimiseen.

Eläkekassan tilikautena on kalenterivuosi. Tilinpäätös on laadittava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Tilinpäätös on annettava tilintarkastajille vähintään kuukausi ennen eläkekassan valtuuskunnan kokousta.

Tilinpäätöstä varmentamaan on laadittava tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

54 a §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat säännökset eläkekassan ja sen konsernin tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista.

Vakuutusvalvontavirasto antaa vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuvat tarkemat määräykset eläkekassan ja sen konsernin tilinpäätöksen laatimisesta.

Vakuutusvalvontavirasto voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän lain kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevien säännösten, sosiaali- ja terveysministeriön 1 momentissa tarkoitetun asetuksen sekä kirjanpitolain ja kirjanpitoasetuksen soveltamisesta eläkekassaan.

Eläkekassan tuloslaskelma ja tase on laadittava 1 momentissa tarkoitettuja kaavoja

yksityiskohtaisempina, jos se on tarpeen tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaneiden tekijöiden tai tase-erien selventämiseksi tai jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi eläkekassan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu asetus, määräys, ohje, lupa tai lausunto on kirjanpitolain tai kirjanpitoasetuksen yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, ministeriön tai Vakuutusvalvontaviraston on ennen asetuksen, määräyksen, ohjeen, luvan tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Vakuutusvalvontavirasto voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 54 §:n 4 ja 6 momentista ja vakuutusyhtiölain 10 luvun 11 a §:n 2 momentista, tuloslaskelman ja taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista, liitetiedoista, toimintakertomuksen tarkemmasta sisällöstä, tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä sekä konsernituloslaskelman ja -taseen laatimisessa noudatettavista kaavoista ja liitetiedoista.

56 §

Eläkekassan sijoitustoiminnan on oltava itsenäistä ja sitä varten on oltava riittävä henkilöstö toiminnan luonne ja laajuus huomioon ottaen. Sijoituksia tehtäessä on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä niiden asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta.

Eläkekassan on katettava 3 §:n 3 momentissa tarkoitettu vastuovelka sekä muut vastuovelkaan rinnastettavat erät noudattaen soveltuvin osin vakuutusyhtiölain 10 luvun 3 §:n 2 momenttia, 3 momentin 3 ja 7 kohtaa, 4—7 momenttia sekä 9 momenttia. Tarkemat säännökset vastuovelkaan rinnastettavista eristä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Eläkekassan varoja ei saa käyttää sen toiminnalle vieraaseen tarkoitukseen. Eläkekassa ei saa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa hankkia osakeyhtiölain (734/1978) 1 luvun 3 §:ssä tarkoitettua määräämisvaltaa muuta liikettä kuin vakuutusliikettä harjoitavassa yhteisössä, jollei yhteisön toimintaa voida pitää työeläkevakuutusliikkeeseen liit-

N:o 485

tyvänä ja tämän kannalta tarkoituksenmukaisena tai jollei kysymyksessä ole asunto- tai kiinteistöyhteisö.

Eläkekassa ei saa yksin eikä yhdessä tytäryhteisönsä kanssa ilman Vakuutusvalvontaviraston lupaa omistaa yli kymmentä prosenttia osakkeista, jäsenosuuksista tai yhtiöosuuksista eikä yli kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden, jäsenosuuksien tai yhtiöosuuksien tuottamasta äänimäärästä julkisen valvonnan alaisessa luotto- tai rahoituslaitoksessa rahastoyhtiötä lukuun ottamatta.

Edellä 3 ja 4 momentissa tarkoitettuun omistukseen lasketaan myös sellaiset osakkeet ja niiden tuottama äänimäärä, jotka eläkekassa voi optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjan nojalla merkitä.

Vakuutusvalvontavirasto antaa tarvittaessa määräykset 1 momentissa tarkoitetuista sijoitustoiminnan itsenäisyydestä, sijoitustoimin-

taa täydentävien varojenhoitopalvelujen, sijoitustoiminnan asiantuntijapalvelujen, apu-toimintojen ja näihin rinnastettavien palvelujen käytöstä.

57 §

Merimieseläkekassa on Vakuutusvalvontaviraston valvonnan alainen. Eläkekassan tulee vuosittain kahden viikon kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta toimittaa Vakuutusvalvontavirastolle jäljennös tilinpäätöksestä ja tilintarkastajien lausunnosta sekä kertomus toiminnastaan ja tilastaan. Kertomus on toimitettava Vakuutusvalvontaviraston vahvistaman kaavan mukaisella lomakkeella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2002.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Eva Biaudet*